

Et Sterkt og Samlet Parti

Taler

Thorbjørn Jagland

Dato

20 november 1998

Sted

Oslo

Omstendigheter

Landsmøte, AP

- 1 Carl I. Hagen er villig til å være med på alt for å redde Bondevik. Han er til og med villig til å støtte store skatte- og avgiftsøkninger bare han kan ha sentrumsregjeringen å bestemme over også i fortsettelsen.
- 5 Landsmøtet i Arbeiderpartiet kunne knapt ha kommet på et riktigere tidspunkt. For vi har en dramatisk politisk situasjon i landet. Regjeringen har ikke klart å skaffe flertall for Statsbudsjettet. Vi vet ikke hva som vil skje de kommende dagene.
- 10 Derfor er det godt å ha dere samlet for å få råd om hva partiet skal gjøre. Jeg kan fortelle dere: Det har gjort oppgavene for partiledelsen mye enklere ved at dere har stilt opp så lojalt. Jeg vet at dere har vært gjennom en vanskelig tid. Det er lett å skjønne at mange har tvilt.
- 15 Men nå er vi her. Et samlet og sterkt parti.

Den politiske situasjonen kan forklares på mange måter. Johan J. Jakobsen har gitt oss en enkel en. Han ble spurt av Dagsavisen om hvorfor de fem borgerlige partiene som laget avtale om kontantstøtte ikke samtidig ble enige om

- 20 finansieringen? Da svarte han: "Nei, det ville blitt for omfattende".

Ja, det har vi jo sett.

- 25 Regjeringen har vist at den ikke kan telle penger. Men den kan jo heller ikke telle stemmer. For det må være flertall i Stortinget for det regjeringen foreslår. De som sier at kontantstøtten ligger fast, må også finansiere den. Ellers ligger ikke reformen fast.

30 Arbeiderpartiet satte ned foten og vi sto på den. Det kunne ikke forsette slik det var etter 1995 og framover, for å sitere Gro.

I år etter år har ulike partier slått seg opp på eldreomsorg og helsepolitikk. De har kappløpt om å bevilge mest når eldreopprørene har vært på sitt høyeste. De
35 har klaget på forholdene i skolen - mangel på lærebøker og dårlig luft. Helsekøene skulle de gjøre noe med. For ikke å snakke om psykiatrien.

Så legger Arbeiderpartiregjeringen på bordet en gjennomarbeidet plan for investeringer i eldreomsorgen på 30 milliarder kroner i inneværende periode. Da
40 blir det plutselig noe helt annet viktigere - kontantstøtte. De foreslår å skyve på eldreinvesteringene med to år for å få plass til kontantstøtte.

Borte er også alt snakket om skolen. De har laget planer for kreftomsorgen og psykiatrien. 24 milliarder må satses innen psykiatrien de neste 8 årene. Men
45 regjeringen forslår å bevilge bare 400 millioner neste år. 400 ganger 8 blir ikke 24 milliarder, men 3,2.

Hvis ikke regjeringen vil kjempe for eldreplanen som Stortinget enstemmig har vedtatt, skal vi gjøre det.

50

Hvis ikke regjeringen vil kjempe for psykiatrien, skal vi gjøre det.

Hvis ikke regjeringen vil kjempe for kreftplanen, skal vi gjøre det.

55 Vi vet at regjeringen ikke vil satse på utdanning. Da må vi gjøre det.

Vi må kjempe for arbeidsplassene og vårt forhold til Europa. De to tingene henger nøye sammen.

60 Fire statsråder har meldt seg ut av dette. Da må de melde seg inn på laget igjen. Eller vi må få et nytt lag.

Landslaget hadde aldri vunnet i europeisk fotball med bare 7 spillere på banen.

65 Hva blir det til med Statsbudsjettet? Jeg vet ikke. Vi vet ikke hva regjeringen mener fra dag til dag.

Hør på denne kavalkaden:

70

I fjør høst gjorde det ikke noe at man sprakk Statsbudsjettet med 5 milliarder.

I forbindelse med regjeringens budsjettkonferanse på Halvorsbøle, sa statsministeren at ALLE skal få det bedre neste år.

75

I juni, da revidert budsjett ble behandlet, var det nødvendig med en forsiktig innstramming. Regjeringen satte sin stilling inn på 4 punkter. Carl I. Hagen sa etterpå at det var han som hadde regissert kabinettsspørsmålet.

80

Nå har Carl I. Hagen tenkt å stemme mot to av de punktene han ba om å bli presset til å stemme for. Regjeringen går også mot noe av det den presset Stortinget til å være for.

I august var det nødvendig med en sterk innstramming. 9 milliarder. Det kom

85

ikke på tale å vike på dette, sa statsministeren i Stortinget.

Nå gjør det ikke noe at man reduserer innstrammingen med 1,5 milliarder. Statsministerens begrunnelse er at det var nødvendig for å få Statsbudsjettet gjennom i Stortinget. Men der er det bare SV og Fremskrittspartiet som er villige til å endre på innstrammingen.

90

Carl I. Hagen er villig til å være med på alt for å redde Bondevik. Han er til og med villig til å støtte store skatte- og avgiftsøkninger bare han kan ha sentrumsregjeringen å bestemme over også i fortsettelsen.

95

Jeg har mange ganger sammenliknet Hagen med en tryllekunstner. Begge lurer folk. Men nå må jeg legge til at det er en forskjell. Når en tryllekunstner gjør det, går ikke skattene opp.

100

Det er viktig at regjeringen står på den innstrammingen den har kommet fram til. Ellers skaper det inntrykk av vingling og rot. Det påvirker kronekurs og renter mer enn noe annet.

Men en ting må være overordnet nå: Få rentene ned så raskt som mulig. Klarer vi ikke det, kommer arbeidsledigheten tilbake.

105

Derfor vil jeg si: Arbeiderpartiet må bidra til å få rentene ned. Vi må bidra til at det neste brevet folk får fra banken er gode nyheter om rentenedgang. Dette er
110 det viktigste. Ikke hvem vi samarbeider med.

For andre gang på 10 år har Norge måttet lære at oljeinntektene er en usikker følgesvenn.

115 To ting må gjøres:

For det første: Vi må styrke næringslivet på fastlandet slik at vi blir mindre avhengig av olje- og gassinntektene.

120 For det andre: Vi må fordele rettferdig.

Og så vil jeg faktisk legge til en tredje ting: Vi må få et stabilt styre for landet.

Det er ingen tilfeldighet at fordelingspolitikken er hovedsak på dette
125 landsmøtet. Det er heller ingen tilfeldighet at vi gjør sysselsettingen og verdiskapingen til en hovedsak i fordelingspolitikken. For uten verdiskaping har vi ingenting å fordele.

Dette landsmøtet er det siste i vårt århundre. Vi har startet et omfattende
130 utredningsarbeid i partiet for å stake ut kursen for det neste.

Vi vet ikke hva det neste århundre vil bringe.

Men vi kjenner noen fakta.
135

- Befolkningen eldes og medisinen gjør enorme framskritt. Derfor må det satses på gode tjenester innen eldreomsorg og helse.

- Kunnskapen vil få økende betydning. Barn, ungdom og voksne trenger
140 utdanning.

- Alt dette må betales av arbeidet.

Arbeidsplasser, utdanning, velferdstjenester. Så enkelt kan vårt program sies.

Og hvis vi ser kloden som Thorbjørn Berntsen pleier å tegne den for oss, kan jeg legge til:

- 150 Vi må internasjonalisere politikken for å redde jorda fra fattigdom og miljøødeleggelser.

Arbeiderpartiet har vært en stabil kraft gjennom store deler av dette århundre, forankret i et internasjonalt sosialdemokrati.

155

Det har vært mange retninger og partier innen sosialismen. En ting kan vi slå fast, - det står bare en tilbake som har overlevd århundrets mange forandringer: Sosialdemokratiet.

- 160 Det er fordi vi har evne til å fornye oss.

Mange har også de siste årene forsøkt å bekjempe oss ved å påstå at de er sosialdemokratiets rette arvtakere.

- 165 SV har gjort det. Senterpartiet har gjort det. Ja, til og med Fremskrittspartiet har gjort det. Hagen flyttet inn på Youngstorget, med uttalelsen: Jeg er Einar Gerhardsens etterfølger.

- 170 Da kan man ikke annet enn å tenke på det som står skrevet på veggen i det danske Folketinget: "Det er ikke alle haner som galer som varsler om en ny dag."

Det har skjedd mye i norsk politikk de siste tiårene. Partier har gått opp og ned på meningsmålingene. SV har vært oppe i 15-20 pst. Senterpartiet har vært det. Fremskrittspartiet har vært det flere ganger. Kristelig Folkeparti har vært det.

175

Å være nest størst utkjempes det harde kamper om. Men 1. plassen er det ingen utfordrer til. Den innehas stabilt av Det norske Arbeiderparti. 34 pst. ved valget i 1989. 36,9 pst. i 1993. 35 pst. i 1997.

- 180 35 pst. var et godt resultat etter 11 år i mindretallsposisjon. De siste 2-3 årene helt uten parlamentarisk støtte. Og vi møtte en opposisjon med løfter uten sidestykke i siste valgkamp.

185 Det står respekt av at dere har stått imot og holdt hodet klart.

De sosialdemokratiske partiene har kommet tilbake for fullt i Europa. De har gjort meget gode valg i England og Tyskland. Etter 15 år i opposisjon. Etter bare 1 år i opposisjon viser samtlige meningsmålinger at vi har like stor tilslutning
190 som de fikk.

Dette viser sosialdemokratiets styrke. En bevegelse med ideer og praktiske løsninger som holder over landegrenser og gjennom tidsepoker.

195 Hvorfor har vi slik kraft? Jo, vi har ideer og vilje til å styre etter langsiktige linjer.

Det er noe annet å regjere enn å sitte i regjeringskontorene.

Det er to år siden landsmøtet var samlet sist. To år som har vært spesielle,
200 begivenhetsrike og med utfordringer vi i partiledelsen av og til har måttet ta på strak arm. Jeg har dyktige folk med meg: Jens, Hill-Marta og Solveig. Vi er et godt lag som har konstruktive diskusjoner. Vi er forskjellige - og nettopp det gjør oss til et firkløver som utfyller hverandre. Og det er jo heller ikke noe minus at vi også har en populær politiker i vår midte.

205 På vegne av oss fire i ledelsen vil jeg takke dere for den støtten vi har opplevd å ha fra partiorganisasjonen.

Landsmøtet er partiets øverste ledelse. Nå er vi her alle - sammen. Vi har
210 sammen ansvaret for å be stemme partiets videre politikk - i de nærmeste dagene, og i tiden som ligger lengre fram.

Velkommen til et svært spennende landsmøte.

215 **Kilde**
<http://arbeiderpartiet.no/index.gan?id=13678&subid=0>

Emner
Partipolitikk, Åpningstale

220 **URI**
<https://www.virksommeord.no/tale/et-sterkt-og-samlet-parti>